

AHAVAH & YIRAH

TOOLS FOR TISHREI WITHOUT SHUL AND COMMUNITY

RETURN AND LEARN - מדרשת רחל וחיה

A] ELUL - MAKING PERSONAL CONNECTIONS

1. א"ר יהודה והא כתיב (תהלים סט:יד) **נִאֲנִי תִפְלְתִי-לָךְ ה' עַתָּה רָצוֹן**. זמנין דאיהו עת רצון וזמנין דלאו איהו עת רצון, זמנין דשמע וזמנין דלא שמע, זמנין דאשתכח וזמנין דלא אשתכח דכתיב (ישעיה נ"ה) **דרשו ה' בהמצאו קראוהו בהיותו קרוב**

זוהר כרך א פרשת וירא קה:

Some times are more suited to a deeper and more direct connection with God. This important verse, which deals with tefillah and teshuva - expresses the idea of PERSONAL (נִאֲנִי) connection to God at an auspicious time.

דברים לו: ויגל ה' אלהיך את לבבך ואת לבב זרעך לאהבה את ה' אלהיך ... ח-ל-ו-ל צתשזכה

שיר השירים ו:ג: **אני לדודל ודודי לי ...** ח-ל-ו-ל צתפילה

אסתר ט:כב: **... ומשלוח מנות איש לרעהו ומתנות לאביונים:** ח-ל-ו-ל צנדקה

- All of the key messages of Elul - teshuva, tefilla and tzedaka - are singular and personal.

2. **דרשו ה' בהמצאו - ... אלו עשרה ימים שבין ראש השנה ליום הכפורים**

ראש השנה יח.

The period leading up to Yom Kippur is a time for 'drisha' - active searching and demanding.

3. **ויתרצו הנפים בקרבה ותאמר אם כן למה זה אנכי ותלך לדרש את ה'**

בראשית כה:כב

Drisha is a personal quest! Rivka turns to God to be 'doresh' and to discover why she is having such a problem pregnancy. In this context 'drisha' means to demand an answer. Rav Hirsch says that דרש and דרס come from the same form. לדרוס is to trample so we are to understand 'drush' as a very active, insistent and demanding approach.

4. רבי חנינא בר פפא שאל לרבי שמואל בר נחמן מהו דכתיב ואני תפלתי לך ה' עת רצון? אמר לו שערי תפלה פעמים פתוחים פעמים נעולים אבל שערי תשובה לעולם פתוחים

דברים רבה פרשה ב ד"ה יב ד"א כה'

The added element of teshuva can also achieve things that regular tefilla cannot.

5. **ואני תפלתי לך ה' עת רצון** (תהלים סט:יד). נמשלה התפלה למרחץ. מה המרחץ הזה פעמים פתוחה פעמים נעולה, כך הם שערי תפלה - פעמים פתוחה פעמים נעולה. אבל התשובה נמשלת לים. מה הים הזה לעולם פתוח, כך שערי תשובה לעולם פתוחים. ומה המרחץ אדם הולך למרחץ לרחוץ והוא מוצא שם אביו או רבו, מתבייש והולך לו - כך הם שערי תפלה. אבל הים מוצא רבו או אביו, מרחיק עצמו קימעא ורוחץ במקום אחר

איכה רבה פרשה ג ד"ה סכות בענין

Chazal compare tefilla to a bath-house - sometime open and sometimes closed - and a place where one may feel embarrassed or self-conscious. But teshuva is like the sea - always open and somewhere we can find our true selves, without being weighed down by the self-consciousness of our negativity. The sea is also a mikva, the bathhouse is not!

- Tefilla and Teshuva, like bathing and tevila, are personal activities. The sea, however, is a place where one can feel a sense of personal space, at the same time as knowing that there are otherā close by if you need them.

6. אמר רבי עקיבא אשריכם ישראל! לפני מי אתם מיטהרין? מי מטהר אתכם? אביכם שבשמים שנאמר וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם. ואומר מקוה ישראל ה' - מה מקוה מטהר את הטמאים אף הקדוש ברוך הוא מטהר את ישראל

משנה מסכת יומא פרק ח"ט

God is our hope (mikveh) and the mikve to purify His people. The process of teshuva is a tahara process - again, one at which others may assist, but one is ultimately alone¹ with God.

7.

וְתִשׁוּבָה וְתַפִּילָה וְצְדָקָה מְעִבְרִין אֶת־רַע הַתְּנִירָה:

מחזור ראש השנה - ונתנה תוקף

We see a three-fold approach to the Yamim Noraim - Teshuva, Tefilla and Tzedaka. The traditional print of these words in the machzor includes in small letters above them - tzom, kol and mamon.

• These represent tikkun hamiddot in three key areas: (i) bein adam leatzamo - teshuva; (ii) bein adam lemakom - tefilla; and (iii) bein adam lechavero - tzedaka. In each of these three areas, there is a crucial balance to be struck between 'ahavah' and 'yirah'.

B] THE DICHOTOMY OF SIMCHA AND YIRAH

8. (ב) וַיָּבִיֵא עֶזְרָא הַכֹּהֵן אֶת הַתּוֹרָה לִפְנֵי הַקֶּהֱל מְאִישׁ וְעַד אִשָּׁה וְכָל מִבֵּין לְשֹׁמֵעַ בַּיּוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי: ... (ט) וַיֹּאמֶר נְחֻמְיָה הוּא הַתְּרַשָּׁתָא וְעֶזְרָא הַכֹּהֵן הַסֵּפֶר וְהַלּוּיִם הַמְּבִינִים אֶת הָעָם לְכָל הָעֵם הַיּוֹם קִדְשׁ הוּא לָהּ אֶלְקִיכֶם אֵל תְּתַאֲבְלוּ וְאֵל תִּבְכּוּ כִּי בּוֹכִים כָּל הָעָם בְּשִׂמְעֵם אֶת דְּבַרֵי הַתּוֹרָה: (י) וַיֹּאמֶר לָהֶם לְכוּ אֲכָלוּ מִשְׂמֵנִים וּשְׁתּוּ מִמִּתְקִים וְשַׁלְּחוּ מְנוֹת לְאִין נְכוֹן לוֹ כִּי קִדְוֵשׁ הַיּוֹם לְאֲדַנְיָו וְאֵל תִּעַצְבוּ כִּי חֲדוּת ה' הִיא מְעִזְכֶם

נחמיה פרק ח

The first Rosh Hashana recorded in Tanach was in the time of Ezra and Nechemia. The people, returning from galut without a clear understanding of what God wants from them, respond to R.H. with crying and wailing. But Nechemia tells them three things (i) to eat and drink' (ii) to give presents to others; and (iii) to generate an atmosphere of kedusha. The overall message he gave them was to take strength in God's 'chedva' - joy!

9. שאין קורין הלל לא בראש השנה ולא ביום הכפורים, לפי שהם ימי תפלה והכנעה לפני ה' ויראה ממנו וניסה אליו ותשובה ותחנון ובקשת מחילה, ואין ראוי במצבים כאלה לשמוח ולשיש

רמב"ם על משנה מסכת ראש השנה פרק ד משנה ז

As such there is no Hallel on R.H. - but an atmosphere of 'yirah' and teshuva which, the Rambam states, does not allow for 'simcha and sason'.

10. אדם שיש לו דין לובש שחורים ומתעטף שחורים ומגדל זקנו ואין חותך צפרניו לפי שאינו יודע איך יצא דינו אבל ישראל אינן כן לובשים לבנים ומתעטפים לבנים ומגלחין זקנם ומחתכין צפרניהם ואוכלין ושותין ושמים בר"ה לפי שיודעין שהקב"ה יעשה להם נס לפיכך נוהגין לספר ולכבס בער"ה ולהרבות מנות בר"ה ומכאן תשובה למתענין בר"ה

טור אורח חיים סימן תקפא

The Tur draws attention to our positive and confident response to impending individual judgement.

11. משנה. בארבעה פרקים העולם נידון .... בראש השנה כל באי עולם עוברין לפניו כבני מרון

ראש השנה טז.

12. מאי כבני מרון? הכא תרגימו - כבני אמרנא. (רש"י - ככזשים שמונין אותן לעשרן, ויולאין זה אחר זה צפתח קטן, שאין יכולין ללאת כלאחד.) רב יהודה אמר שמואל: כחיילות של בית דוד

ראש דף יח.

One aspect of that judgement is solitary and alone. We stand apart from the community in which we normally shelter from the accusing eye. Another is communal - we stand together as an army!

1. Even holding the hand of another will invalidate the tevila due to chatzitza.

13. אע"פ שאצל בשר ודם היראה והשמחה הם דבר והפכו, שבשעה שהאדם מפחד מזולתו הוא עומד נרתע ודואג. אבל הקב"ה איננו כן. אדרבה כשהאדם מתבונן בגדולתו וירא מפניו ישמח ויגיל באותה יראה

ר"י יונה מס' ברכות ר' פ' ה'

Rabbeinu Yonah explains that simcha and yirah are simply two responses to the same condition - closeness to and contemplation [hitbonenut] of God express the same idea explicitly.

14. אי זו היא תשובה גמורה? זה שבא לידו דבר שעבר בו ואפשר בידו לעשותו ופירש ולא עשה מפני התשובה, לא מיראה ולא מכשלוך כח

רמב"ם הלכות תשובה פרק ב הלכה א

Complete teshuva cannot be done in shul on Yom Kippur. It can only be done once one demonstrates in one's lifestyle that one has changed. This takes teshuva out of the realm of the theoretical into the real. The Mishkan was this for the Jews in the midbar and the Succah is this for us - סור מרע ועשה טוב

15. מכל מקום רוב נשי דידן מחמירין לעלמן וזכירות לקיים רוב מצוות עשה שהזמן גרמא כגון שופר, סוכה, לולב

שו"ת רבי עקיבא איגר מהדו"ק השמטות לסימן א

R. Akiva Eiger writes in the 1800s that most women were careful to fulfil the mitzvot of shofar, lulav and succah.

C] SHOFAR - INDIVIDUAL AND COMMUNITY OBLIGATION

- Shofar has two different focuses - **OUTWARD**: to crown the king in public
INWARD: to call the individual to teshuva

16. אף על פי שתקיעת שופר בראש השנה גזירת הכתוב רמז יש בו כלומר עורו ישנים משנתכם ונרדמים הקיצו מתרדמתכם וחפשו במעשיכם וחזרו בתשובה וזכרו בוראכם ...

רמב"ם הלכות תשובה פרק ג הלכה ז

The Rambam portrays the mitzva of shofar as a call to personal teshuva.

17. כמה תקיעות חייב אדם לשמוע ביום טוב של ראש השנה? תשע תקיעות ... וכל תרועה פשוטה לפניו ופשוטה לאחריה ... תקיעה ותרועה ותקיעה, תקיעה ותרועה ותקיעה, תקיעה ותרועה ותקיעה.

רמב"ם הלכות שופר וסוכה ולולב פרק ג הלכה א

The INDIVIDUAL is required to hear 30 basic shofar blasts on Rosh Hashana.

18. הצבור חייבין לשמוע התקיעות על סדר הברכות ...

רמב"ם הלכות שופר וסוכה ולולב פרק ג הלכה ז

The COMMUNITY is required to blow extra blasts together with the communal prayer.

- For many people, this year will be a year of **PERSONAL** not community shofar.

D] TESHUVA - AHAVAH AND YIRAH

19. גדולה תשובה, שזדונות נעשות לו כשגגות ... איני? והאמר ריש לקיש: גדולה תשובה שזדונות נעשות לו כזכיות! - לא קשיא; כאן - מאהבה, כאן - מיראה

יומא פו:

Teshuva itself can be motivated by yirah or ahavah. Teshuva from ahavah can harness the negative energies created by chet and transform them into a positive energy of connection to God.

20. עֲלֵה אֱלֹקִים בְּתְרוּעָה ה' בְּקוֹל שׁוֹפָר

תהלים מז:

The shofar is one classic transition from yirah to ahavah - from din to rachamim. Here we see that the shofar is a broken teruah connected with elokim/din and a confident kol, connected with Hashem/rachamim.

